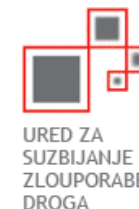

Vlada Republike Hrvatske
Ured za suzbijanje zlouporabe droga

Zakonski i institucionalni okvir suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj

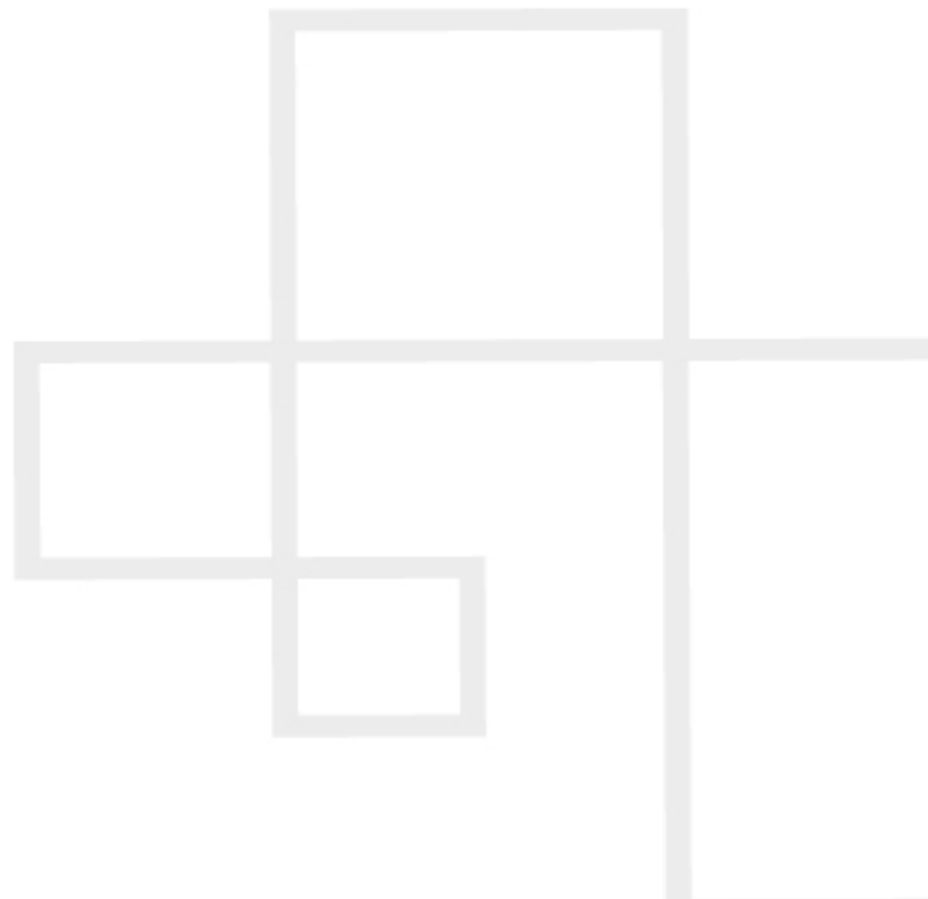
Željko Petković,
ravnatelj Ureda za suzbijanje zlouporabe droga
*Stručna tematska edukacija iz područja suzbijanja zlouporabe droga,
Valbandon, 17.-18. travnja 2013.*

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

Sadržaj prezentacije

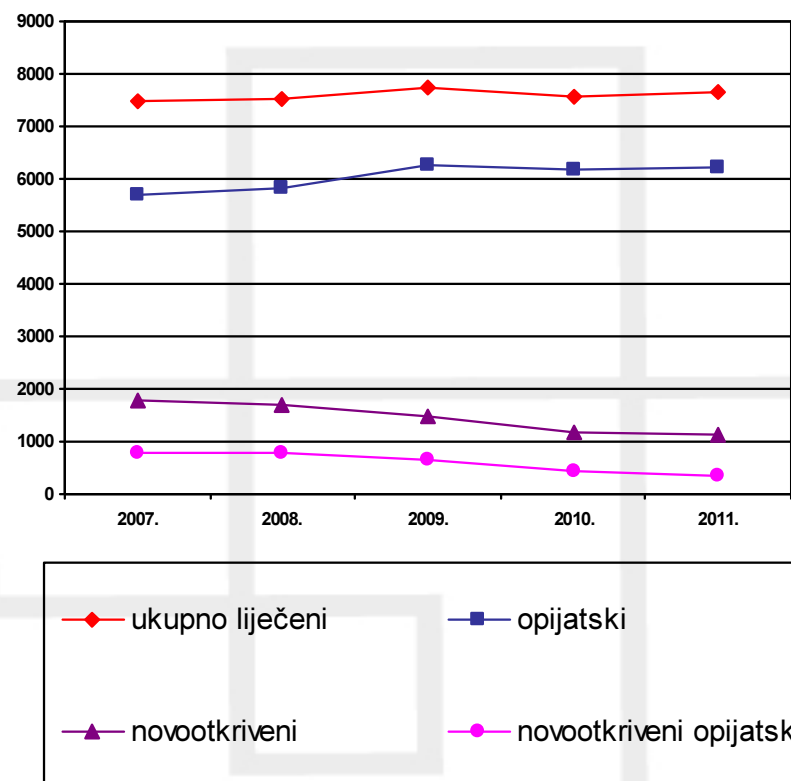
- ❖ Kratki pregled stanja suzbijanja zlouporabe droga
- ❖ Institucionalni okvir
- ❖ Zakonski okvir
- ❖ Strateški dokumenti (nacionalna i lokalna razina)

Analiza stanja suzbijanja zlouporabe droga ukratko (2011.)

Epidemiološki podaci

- ❖ Broj liječenih ovisnika: 7. 665
 - ❖ broj novopridošlih u 2011.: 1. 151
 - ❖ opijatskih ovisnika: 6.198 (80.9%)
- ❖ Posljednje desetljeće obilježilo je smanjenje trenda novopridošlih opijatskih ovisnika te je u 2011. zabilježen dosad najmanji broj novopridošlih opijatskih ovisnika u jednoj godini (345)

Analiza stanja suzbijanja zlouporabe droga ukratko - Liječeni ovisnici (2011.)

- ❖ Broj svih osoba u tretmanu u sustavu zdravstva relativno je stabilan.
- ❖ Tijekom 2011. godine bilježimo najmanji udio novoliječenih osoba u proteklih 12 godina.
- ❖ Dominira ovisnost o opijatima (80,8%) dok je 1.467 (19,1%) osoba bilo liječeno zbog ovisnosti o nekom drugom psihoaktivnom sredstvu, najčešće kanabisu. Većinu čine muškarci (82,3%).
- ❖ Broj novih opijatskih korisnika se smanjuje, te se bilježi najmanji udio novopridošlih korisnika opijata od svih koji su u određenoj godini uzimali opijate.
- ❖ U 2011. godini 806 osoba prvi put liječeno zbog neopijatskog tipa ovisnosti, što je 7,5 % više nego 2010.
- ❖ Udio prvi put liječenih zbog neopijatnog tipa ovisnosti se povećao te iznosi 70%.
- ❖ U sustav godišnje ulazi više neopijatskih nego opijatskih ovisnika, ali budući da opijatska ovisnost traži dugotrajni tretman i skrb, oni se zadržavaju više godina, te se godišnje ukupno liječi više ovisnika o opijatima.
- ❖ U 2011. se u usporedbi s 2010. godinom uočava neznatno povećanje broja osoba liječenih zbog opijata od 0,4%, dok je u 2010. došlo do prvog smanjenja unatrag 11 godina.

Analiza stanja suzbijanja zlouporabe droga ukratko - Kriminalitet droga

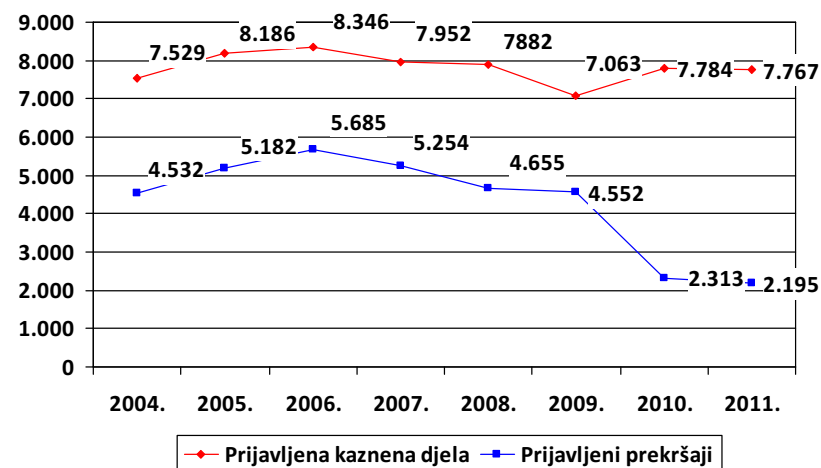
Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova, tijekom 2011. godine evidentirano je ukupno **7.767 kaznenih djela** (0,2 % manje nego u 2010.: 7.784) vezanih uz zlouporabu i krijumčarenje droga, koja čine 10,3% sveukupnog kriminaliteta na području Republike Hrvatske.

❖ Zbog zlouporabe droga kazneno je prijavljeno 5.715 osoba, što je 5,4% više nego u prethodnom izvještajnom razdoblju (2010.:5.423).

❖ Sukladno Zakonu o suzbijanju zlouporabe droga broj prekršajnih prijava je u padu za 5,1% u odnosu na prethodnu godinu, tijekom 2011. podneseno je ukupno 2.195 (2010: 2.313), protiv ukupno 2.295 osoba (2010.:2.364).

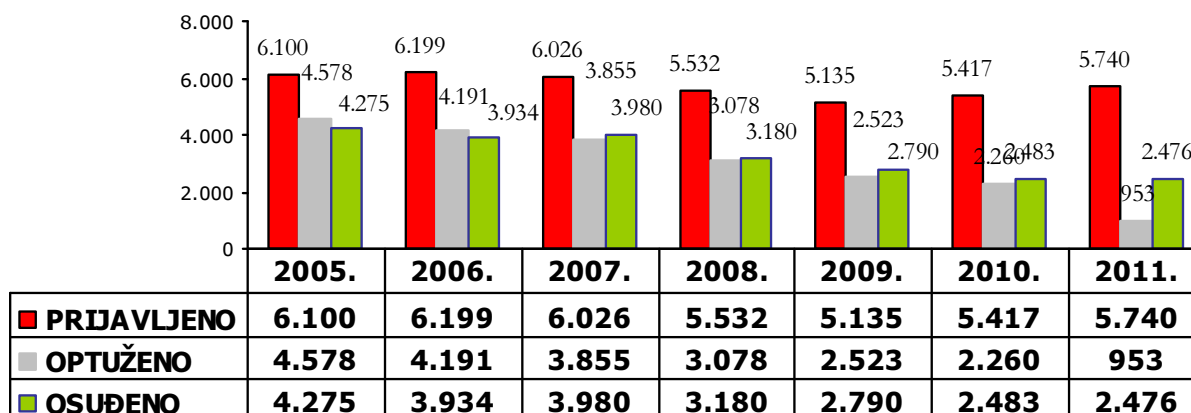
❖ Posjedovanje droga - 76.7%; broj prijava za preprodaju kao kvalificirani oblik predmetnog kaznenog djela je nešto manji nego u prethodnoj godini, dok je za organiziranu preprodaju bilo prijavljeno približno isto osoba.

❖ Za sve modalitete kaznenog djela zlouporabe opojnih droga, **odbačeno je 60,1% prijava**, uglavnom vezanih uz posjedovanje droga.

Analiza stanja suzbijanja zlouporabe droga ukratko - Kriminalitet droga

Prijavljene, optužene i osuđene odrasle osobe zbog zlouporabe opojnih droga
(2005.-2011.)

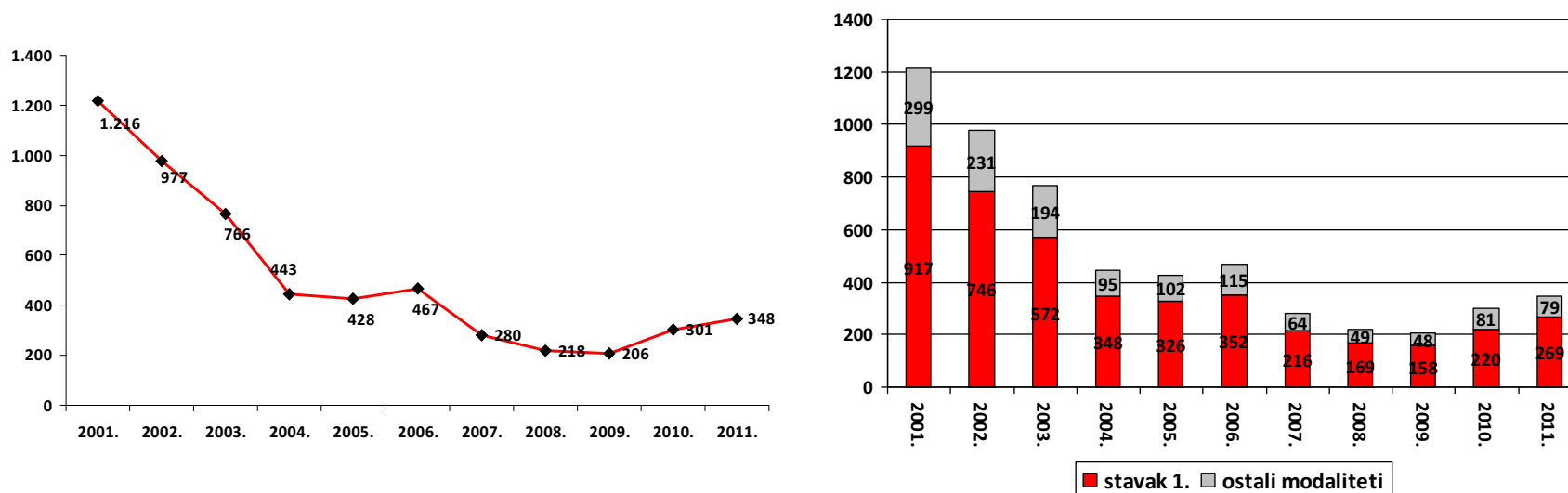
■ PRIJAVLJENO ■ OPTUŽENO ■ OSUĐENO

❖ Prema podacima Državnog odvjetništva, kretanje broja prijavljenih osoba za kaznena djela iz čl. 173. Kaznenog zakona, u 2011. bilježi **porast broja prijavljenih** - prijavljeno je ukupno 6.088 osoba (4.821 odraslih osoba, 919 mlađih punoljetnih osoba i 348 maloljetna osoba), što je 6.5% više nego u prethodnoj godini.

❖ Kao i tijekom 2010. i u 2011. broj osuđenih je manji, naime osuđeno je 2.476 punoljetnih osoba (0,3 posto manje nego 2010.: 2.483), dok je u 2011. također i znatno manji broj optuženih osoba - 57,8 % manje u odnosu na 2010. (2010.: 2.260; 2011.: 953).

Analiza stanja suzbijanja zlouporabe droga ukratko - Maloljetnički kriminalitet vezan uz zlouporabu droga

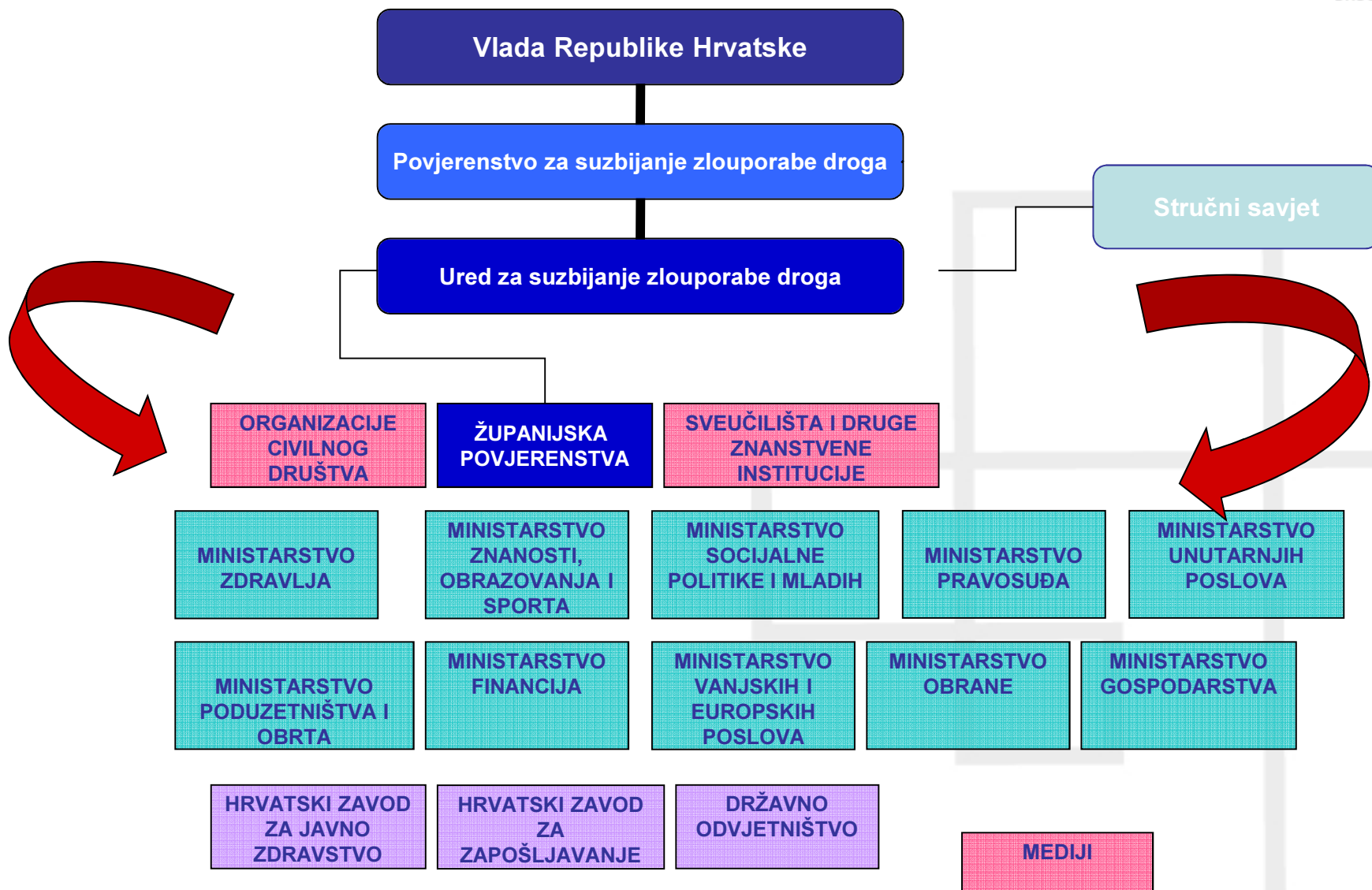
Prijavljeni maloljetnici za kazneno djelo zlouporabe droga iz čl. 173. KZ-a,
2001. – 2011.

❖ Kod maloljetnika se kao i prethodne godine uočava porast maloljetničkog kriminaliteta vezanog uz zlouporabu (opojnih) droga. Dok je 2011. bilo 301 prijavljenih maloljetnih počinitelja ovih kaznenih djela, tijekom 2011. prijavljeno je 348 osoba (15,6% više).

❖ Udio prijavljenih za stavak 1. povećao se u odnosu na 2010. te i dalje iznosi visokih 77,3% (2010.:73,1%), odnosno 269 maloljetnih počinitelja. Dok broj maloljetnih počinitelja prijavljenih za posjedovanje u 2011. nastavlja s rastom, za ostale oblike predmetnog kaznenog djela stagnira u usporedbi s prethodnom godinom.

Organizacijska shema sustava suzbijanja zlouporabe droga

21 Županijsko povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga

Organizacijska shema Ureda

-Koordinacija aktivnosti ministarstava i drugih subjekata uključenih u program suzbijanja zlouporabe droga, od prevencije do resocijalizacije

- Usvajanje godišnjih programa nadležnih ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave.

Koordinira, nadzire i prati učinkovitost provedbe Nacionalne strategije, akcijskih planova, Nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade, Projekta resocijalizacije ovisnika, medijske kampanje borbe protiv ovisnosti i drugih posebnih programa na području suzbijanja zlouporabe droga; koordinira rad tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanova i organizacija civilnoga društva na području suzbijanja zlouporabe droga

Zakonski okvir

Zakon o suzbijanju zlouporabe droga

-Temeljni zakonski akt koji regulira ovo područje

- ❖ Uzgoj biljaka, izrada, posjedovanje i promet droga
- ❖ Izrada, posjedovanje i promet tvari koje se mogu uporabiti za izradu droge
- ❖ Sustav za prevenciju ovisnosti i pomoć ovisniku i povremenom uzimatelju droge
 - Liječenje i skrb o ovisniku i povremenom uzimatelju droge
 - Pomoć ovisniku i povremenom uzimatelju droge
- ❖ Mjere za suzbijanje zlouporabe droga
- ❖ Evidencije
- ❖ Ovlasti u provođenju nadzora nad primjenom zakona
- ❖ Postupak s oduzetim drogama, dijelovima biljki i tvarima koje se mogu uporabiti u izradi droge
- ❖ Međunarodna suradnja

Kazneni zakon

Zakon o kaznenom postupku

= EU pravna stečevina

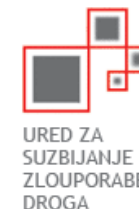
Evaluacija Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga 2006. – 2012. (1)

❖ Ured za suzbijanje zlouporabe droga (USZD) kao stručna služba zadužena za praćenje provedbe politike o drogama pokrenuo je evaluaciju Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga (2006.-2012.) za procjenu njene učinkovitosti te kako bi se utvrdili prioriteti i preporuke za izradu nove Nacionalne strategije (2012.-2017.)

❖ Evaluaciju je proveo neovisni vanjski evaluator - Trimbos Institut (Nizozemska), a ista je sufinancirana od strane Ureda, EMCDDA-a i TAIEX-a

Evaluacija Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga 2006. – 2012. (2)

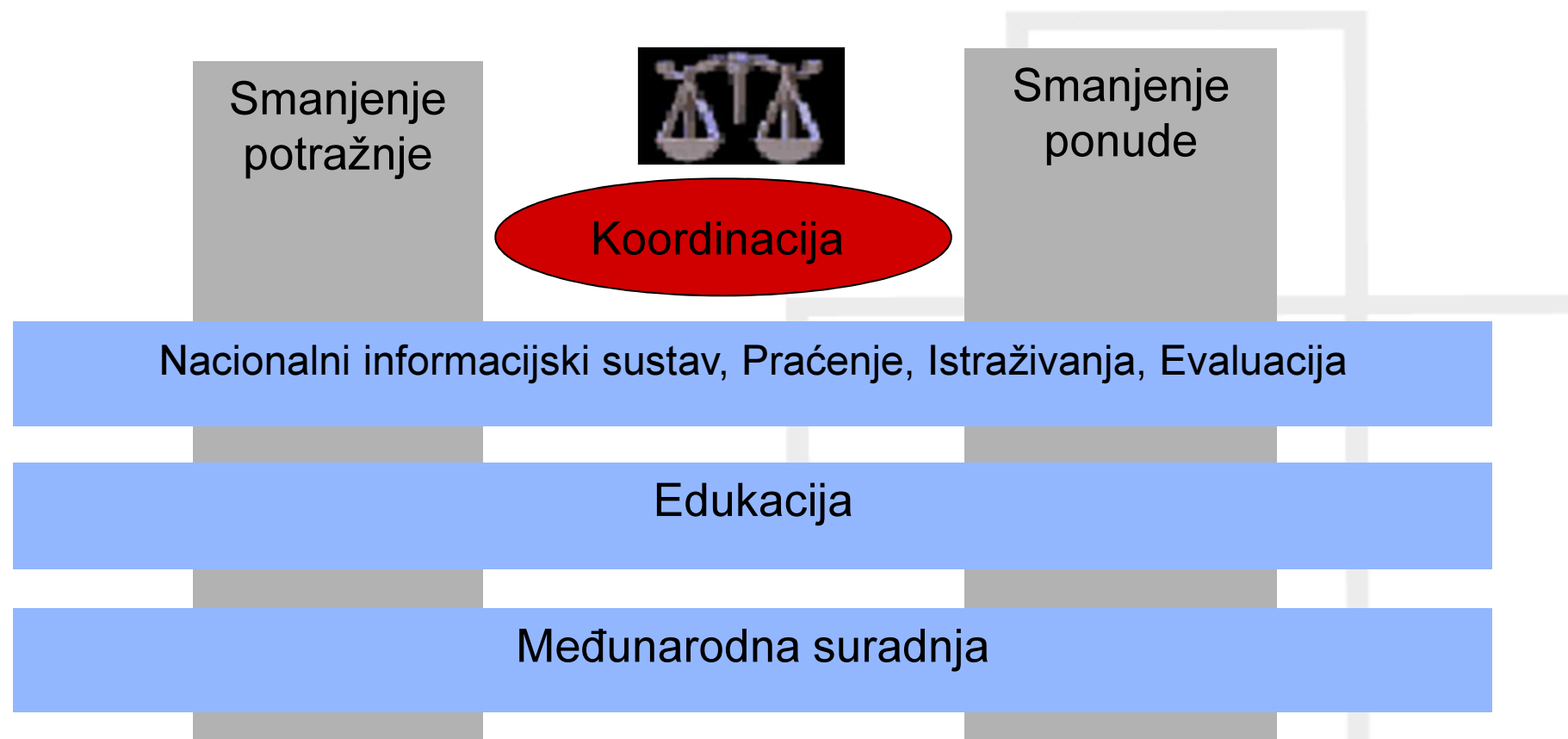

Ključna otkrića:

- ❖ Ukupno pozitivna ocjena
- ❖ NS smatra se dobrim, sveobuhvatnim dokumentom, ali istodobno preopsežnim
- ❖ Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH, Ured (USZD) i županijska povjerenstva doprinose u značajnoj mjeri u području Koordinacije politike prema drogama
- ❖ Nedovoljna komunikacija i suradnja između nositelja i organizacija na različitim razinama (lokalnoj, županijskoj, nacionalnoj)
- ❖ Sveukupno dobro razvijen sustav liječenja; potrebe za poboljšanjem u području: osiguranja kvalitete, tretmana u zatvorskom sustavu te rehabilitacije nakon liječenja
- ❖ Područje prevencije ima visoki prioritet, razvijeni mnogi projekti, ali nejasne definicije i nedostatak znanstveno-utemeljenih projekata
- ❖ Potrebno ojačati sustav smanjenja šteta te poboljšati liječenje i prevenciju u zatvorima (šire implementirati)
- ❖ Uspostaviti jasne kriterije kvalitete i minimalne standarde za OCD-a, kao preduvjet za državno financiranje;
- ❖ U području policije i pravosuđa puno je učinjeno; potrebno je usredotočiti se na zajedničko razumijevanje problema, podjelu zadataka i komplementarnost zadataka
- ❖ Razviti jasne smjernice (okvir) za primjenu načela oportuniteta / svrsishodnosti
- ❖ U području praćenja, potrebno naglasiti važnost prikupljanja podataka, evaluacije i istraživanja; razviti „brze“ evaluacijske metode

Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj (2012.-2017.)

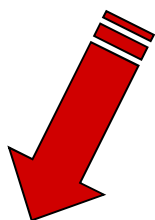
- ❖ Temeljena na rezultatima evaluacije prethodne Nacionalne strategije (2006. – 2012.)

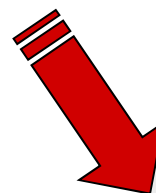
Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj (2012.-2017.)

- ❖ 26. listopada 2012. Hrvatski Sabor donio je Nacionalnu strategiju suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje od 2012. do 2017. godine
- ❖ Glavni strateški dokument u području problematike droga
- ❖ treća Nacionalna strategija donesena u Republici Hrvatskoj
- ❖ Okvir za djelovanje svih državnih institucija i organizacija civilnog društva na suzbijanju zlouporabe droga, prevenciji ovisnosti te pružanju pomoći ovisnicima o drogama, povremenim konzumentima droga, ali i pružanju pomoći obiteljima i društvu u cjelini na prevladavanju teškoća vezanih za zlouporabu droga s ciljem zaštite života i zdravlja djece i mladeži te društva u cjelini
- ❖ Sadrži strateške ciljeve, prioritete i mjere kojima se osigurava odgovornost za provedbu sveukupne nacionalne politike borbe protiv droga.
- ❖ Naglasak NS-e - multidisciplinarni, uravnoteženi i integrirani pristup suzbijanju zlouporabe droga na nacionalnoj i lokalnoj te međunarodnoj razini s ciljem da se stanje raširenosti zlouporabe droga zadrži u okvirima tzv. društvenog prihvatljivog rizika.

Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje od 2012. – 2017.

Nacionalni akcijski plan suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje od 2012.-2014.

Nacionalni akcijski plan suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje od 2015.-2017.

→ Godišnji provedbeni programi

- ❖ Akcijskim planom opisuju se pojedini ciljevi i načini ostvarivanja postavljenih ciljeva te konkretne zadaće pojedinih izvršitelja za određeno proračunsko razdoblje.
- ❖ Na temelju NAP-a donose se trogodišnji županijski Akcijski planovi koji prate sadržaj i strukturu Nacionalne strategije i Nacionalnog Akcijskog plana, ali su prilagođeni stanju problematike droga u županijama.

Ciljevi kaznene politike u Nacionalnoj strategiji suzbijanja zlouporabe droga 2012.-2017.

Kaznena politika na području suzbijanja zlouporabe droga predstavlja sastavni dio sveukupne nacionalne politike suzbijanja i smanjivanja uporabe droga

Strateški ciljevi kaznene politike suzbijanja zlouporabe droga u okviru nove Nacionalne strategije

- ❖ Provoditi analize učinkovitosti primjene kaznene politike u kaznenom i prekršajnom postupku te sukladno rezultatima analize i primjerima dobre prakse davati prijedloge za usklađivanje i izmjene zakonskih propisa u tom području.
- ❖ Razvijati zdravstvene programe i programe socijalne zaštite za postupanje s počiniteljima kaznenih djela i prekršaja zlouporabe droga te izraditi smjernice za suradnju i postupanje represivnog sustava sa zdravstvenim i socijalnim sustavom, kako bi se počiniteljima tih djela u što ranijoj fazi postupka pružila odgovarajuća stručna pomoć.
- ❖ Jačati integrirani pristup u povezivanju kaznene i preventivne politike na području zlouporabe droga, te provoditi posebne programe edukacija i treninga za osoblje represivnog sustava za rad s mladima s problemom ovisnosti.

Nacionalni akcijski plan suzbijanja zlouporabe droga

<i>Smanjenje potražnje droga</i>	Prevenција ovisnosti djece i mladih na svim razinama (univerzalna, selektivna, indicirana)	Prevenција ovisnosti na radnim mjestima	Liječenje i psihosocijalni tretman Smanjene štete Resocijalizacija i društvena reintegracija ovisnika
<i>Smanjenje ponude droga</i>	Suzbijanje ponude i dostupnosti droga	Suzbijanje ilegalne proizvodnje i prometa prekursorima	Kaznena politika
<i>Nacionalni informacijski sustav</i>	Praćenje	Istraživanja	Evaluacija
<i>Edukacija</i>	<i>Koordinacija</i>	<i>Međunarodna suradnja</i>	<i>Financijska sredstva</i>

- ❖ Svako područje sadrži specifične mjere koje su dodatno razrađene putem konkretnih aktivnosti
- ❖ Pored svake provedbene aktivnosti specificirani su: nositelj aktivnosti, suradnici u provedbi, rokovi izvršenja, financijska sredstva

Županijski akcijski planovi suzbijanja zlouporabe droga

- ❖ Temeljem načela zajedničke odgovornost i decentralizacije, sve Hrvatske županije imaju županijska povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga (21) koja su odgovorna za kreiranje i koordinaciju lokalne politike prema drogama.
- ❖ Kako bi se prevela nacionalna politika prema drogama na razini lokalnih zajednica, novi županijski Akcijski planovi o drogama izradit će se u skladu sa specifičnom situacijom i potrebama svake pojedine županije, ali sukladno glavnim smjernicama postavljenim u strateškim dokumentima iz područja suzbijanja zlouporabe droga

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

ZAHVALJUJEM NA POZORNOSTI

Pitanja, komentari...

zeljko.petkovic@uredzadroge.hr